1 Μαΐου 2014

Αγίου Γρηγορίου Θεολόγου: Λόγος εις το Πάσχα - Μέρος 4ο

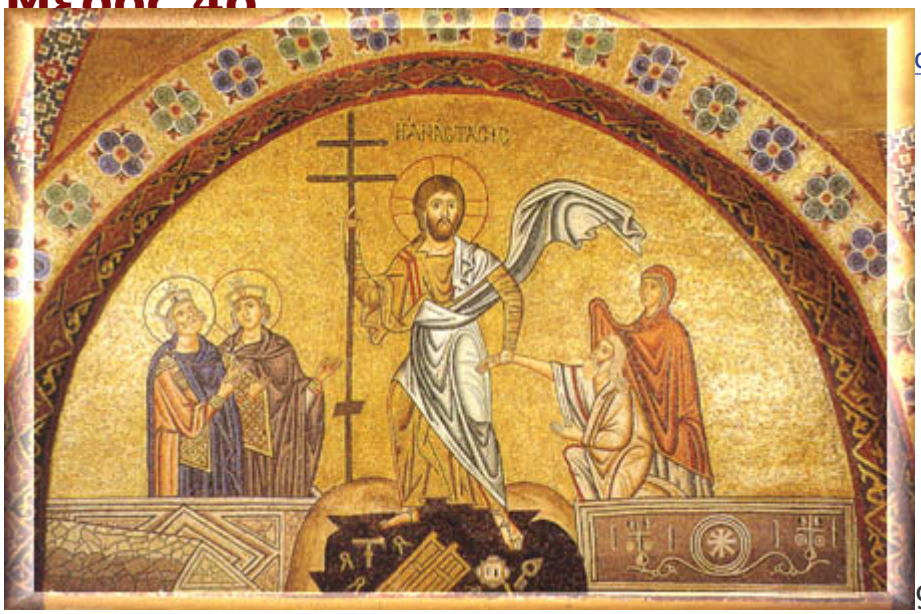

οξη πίστη

9. Αφού δε ετιμωρήθη προηγουμένως δια τα πολλά αμαρτήματα (από τα οποία εφύτρωσεν η ρίζα της κακίας) από διαφόρους αιτίας και κατά διαφόρους χρόνους, με τον λόγον, τον νόμον, τους προφήτας, τας ευεργεσίας, τας απειλάς, τας τιμωρίας, τας πλημμύρας, τας πυρκαϊάς, τους πολέμους, τας νίκας, τας ήττας, τα σημεία από τον ουρανόν , τα σημεία από τον αέρα, την γην και την θάλασσαν, με τας ανελπίστους μεταβολάς ανθρώπων, πόλεων και λαών, πράγματα τα οποία αποσκοπούσαν εις το να εξαφανισθή η κακία, έχει ανάγκην τελικά από κάποιο ισχυρότερον φάρμακον δια τας φοβερωτέρας ασθενείας, τας αδελφοκτονίας δηλαδή, τας μοιχείας, τας επιορκίας, τας ανωμάλους επιθυμίας και το χειρότερον και μεγαλύτερον από όλα τα κακά, την ειδωλολατρείαν και την μετατόπισιν της προσκυνήσεως από τον δημιουργόν εις τα δημιουργήματα. Επειδή δε είχεν ανάγκην από μεγαλυτέραν βοήθειαν, του δίδεται και τέτοια: Ήτο δε ο ίδιος ο Λόγος του Θεού ο προαιώνιος, ο αόρατος, ο μη δυνάμενος να περιορισθή, ο ασώματος, η Αρχή η προερχομένη από την Αρχήν, το Φως το προερχόμενον εκ του Φωτός, η πηγή της αθανασίας και της ζωής, το αντίγραφον του πρωτοτύπου κάλλους, η αναλλοίωτος σφραγίς, η απαράλλακτος εικών, ο όρος και ο Λόγος του Πατρός. Αυτός εισέρχεται εις την ιδίαν την εικόνα Του, ενδύεται με σάρκα προς χάριν της σαρκός και με ψυχήν πνευματικήν προς χάριν της ψυχής μου, καθαρίζων έτσι το όμοιον με το όμοιόν Του. Και γίνεται κατά πάντα, εκτός από την αμαρτίαν, τέλειος άνθρωπος (Εβρ. 4, 15). Γεννηθείς μεν από την Παρθένον, της οποίας και η ψυχή και το σώμα είχε καθαρισθή προηγουμένως από το Πνεύμα (διότι έπρεπε μεν

και να τιμηθή η γέννησις, αλλά και να προτιμηθή η παρθενία), παραμείνας δε Θεός μετά την πρόσληψιν της ανθρωπίνης φύσεως. Γενόμενος εν από τα δύο αντίθετα, από την σάρκα δηλαδή και το Πνεύμα, από τα οποία το μεν ένα έκαμε το άλλο Θεόν, ενώ το άλλο έγινε Θεός. Ω πόσον αξιοθαύμαστος είναι η νέα ένωσις! Ω πόσον παράδοξος είναι η σύνθεσις! Ο υπάρχων δημιουργείται, ο αδημιούργητος πλάθεται, και ο απεριόριστος περιορίζεται δια μέσου της νοεράς ψυχής, η οποία μεσιτεύει εις την Θεότητα και δια μέσου της υλικής φύσεως της σαρκός. Εκείνος ο οποίος δίδει τον πλούτον, γίνεται πτωχός.διότι γίνεται πτωχός κατά το ότι παίρνει την σάρκα μου δια να γίνω εγώ πλούσιος με την θεότητά Του. Εκείνος ο οποίος είναι γεμάτος αδειάζει.διότι αδειάζει από την δόξαν Του δι ολίγον καιρόν, δια να γευθώ εγώ την πληρότητά Του. Ποίος είναι ο πλούτος της αγαθότητος; Ποίον είναι το μυστήριον το οποίον με περιβάλλει; Έλαβα την θείαν εικόνα και δεν την εφύλαξα. Παίρνει την σάρκα μου, και δια να διατηρήση την εικόνα, αλλά και δια να κάμη αθάνατον την σάρκα. Έρχεται εις δευτέραν συνάφειαν πολύ πιο παράδοξον από την πρώτην, καθόσον, τότε μεν έδωσε το καλύτερον, τώρα δε παίρνει το χειρότερον. Αυτό είναι ακόμη πιο ταιριαστόν εις τον Θεόν, αυτό είναι, δι όσους διαθέτουν κρίσιν, ακόμη πιο υψηλόν.

10. «Αλλά τι μας ενδιαφέρουν αυτά;», θα ημπορούσε να είπη κάποιος από τους πολύ φιλεόρτους και ενθουσιώδεις πιστούς. «Σπηρούνισε το πουλάρι, δια να φθάσωμεν εις το τέρμα». «Μίλησέ μας δια την εορτήν και δι εκείνα δια τα οποία έχομεν συγκεντρωθή σήμερα». Αυτό λοιπόν και θα κάμω, έστω και αν άρχισα κάπως από υψηλότερα πράγματα, επειδή με παρακινούσε ο πόθος και με παρέσυρεν η ρύμη του λόγου. Δεν θα ήτο δε ίσως άσχημον δια τους φιλομαθείς και φιλοκάλους να εξετάσωμεν δι ολίγων τα σχετικά με την ιδίαν την ονομασίαν του Πάσχα. Κάτι τέτοιο δεν θα αποτελούσε άσχημον εμπειρίαν δια την ακοήν μας. Το Πάσχα αυτό, το μέγα και αξιοσέβαστον, αποκαλείται από τους Εβραίους Φάσκα σύμφωνα με την γλώσσαν των. Η ονομασία δε αυτή σημαίνει το πέρασμα, ιστορικώς με την φυγήν από την Αίγυπτον και την μετανάστευσιν εις την γην Χαναάν, πνευματικώς δε την ανάβασιν και την πρόοδον εκ των κάτω προς τα άνω και προς την γην της επαγγελίας. Εκείνο δε το οποίον έχομεν ίδει να συμβαίνη εις πολλά σημεία της Γραφής, το να μεταπλάθωνται δηλαδή ωρισμένα ονόματα από μίαν κάπως ασαφή έννοιαν εις κάποιαν σαφεστέραν, η από μίαν κάπως τραχείαν εις κάποιαν πιο ευπρεπή, το βλέπομεν να συμβαίνη και εδώ. Διότι, επειδή ωρισμένοι ενόμισαν ότι το «φάσκα» αποτελούσε την ονομασίαν του σωτηρίου πάθους, αφού εξελλήνισαν εν συνεχεία την ονομασίαν, συμφώνως προς την μεταβολήν του φί εις πί και του κάππα εις χί, απεκάλεσαν την ημέραν Πάσχα. Αφού δε παρέλαβεν η συνήθεια την ονομασίαν, την ισχυροποίησεν ακόμη περισσότερον, επειδή η ακοή των πολλών αποδέχεται με περισσοτέραν ευχαρίστησιν την ονομασίαν αυτήν ως πιο ευσεβή.

11. Ο θείος μεν λοιπόν Απόστολος απεφάνθη πριν από ημάς ότι ολόκληρος ο νόμος είναι σκιά των μελλόντων (Κολ. 2, 17) και εκείνων τα οποία γίνονται αντιληπτά από την ψυχήν και την διάνοιαν. Επίσης και ο ίδιος ο Θεός, ο οποίος πριν από τον Απόστολον είχεν εμφανισθή εις τον Μωϋσή όταν έδιδε τον νόμον γύρω απ αυτά τα πράγματα. Διότι λέγει: «Φρόντισε να κάνης τα πάντα συμφώνως προς τον τύπον ο οποίος σου υπεδείχθη εις το όρος», εμφανίζων έτσι εκείνα τα οποία έβλεπεν ο Μωϋσής ωσάν σκιαγράφησιν, τρόπον τινά, και προτύπωσιν εκείνων τα οποία δεν εφαίνοντο. Και πιστεύω ότι τίποτε δεν έχει διαταχθή εις την τύχην, ούτε χωρίς λογικήν αιτίαν , ούτε κατά τρόπον ταπεινόν, ούτε κατά τρόπον ανάξιον προς την νομοθεσίαν του Θεού και την υπηρεσίαν του Μωϋσέως, έστω και αν είναι δύσκολον να ευρεθή το πνευματικόν στοιχείον το οποίον αντιστοιχεί εις κάθε μίαν από τας σκιάς όταν τας εξετάσωμεν λεπτομερώς, δηλαδή τα όσα έχουν νομοθετηθή σχετικά με την ιδίαν την σκηνήν, τας διαστάσεις της, τα υλικά κατασκευής της, τους Λευίτας και λειτουργούς, οι οποίοι τα βαστάζουν, και τα σχετικά με τας θυσίας, με τους καθαρισμούς και με τας προσφοράς. Γίνονται δε αυτά κατανοητά μόνον από εκείνους οι οποίοι ομοιάζουν ως προς την αρετήν εις τον Μωϋσή, η από

εκείνους που έχουν παραπλησίαν προς αυτόν μόρφωσιν. Επειδή και εις το ίδιο το όρος ο Θεός εμφανίζεται εις τους ανθρώπους, αφ ενός μεν καταβαίνων ο ίδιος από την υψηλήν του θέσιν, αφ ετέρου δε ανυψώνων ημάς από την γηίνην ταπείνωσιν, δια να εισέλθη κάπως και όσον είναι ασφαλές Εκείνος ο οποίος δεν ημπορεί να περιορισθή εις την θνητήν ανθρωπίνην φύσιν. Διότι δεν θα ήτο δυνατόν κατ άλλον τρόπον να κατανοήση τον Θεόν το υλικόν σώμα και ο δέσμιος εις την ύλην νους, εάν δεν βοηθηθή. Τότε λοιπόν δεν φαίνεται ότι όλοι έχουν αξιωθή να ευρίσκωνται εις την ιδίαν τάξιν και στάσιν, αλλά άλλος μεν είναι άξιος δια την μίαν άλλος δε δια την άλλην, αναλόγως, όπως νομίζω, προς την καθαρότητά του ο καθένας. Άλλοι δε, όσοι είναι όμοιοι με τα θηρία ως προς την συμπεριφοράν και ανάξιοι δια τα θεία μυστήρια, έχουν απομακρυνθή ολότελα και το μόνον το οποίον τους επιτρέπεται είναι να ακούουν την φωνήν του Θεού.

Συνεχίζεται...

Πηγές:imkby.gr –egolpion.com